

Raadsvoorstel

Onderwerp	Klimaatadaptatiestrategie en Water en rioleringsprogramma 2025-2030		
Portefeuillehouder	J. Engels		
Team	Beheer fysieke ruimte	Datum	13 oktober 2025
Agendapunt (invulling door Griffie)		Zaaknummer	24Z02006
		Documentnummer	25.0022630

Wij stellen u voor te besluiten om:

1. De Klimaatadaptatiestrategie vast te stellen.
2. De Water- en rioleringsprogramma Losser 2025-2030, met daarbij benodigde budgetten en kredieten voor de planperiode 2025 t/m 2030, vast te stellen.

Inleiding

Scenario's van het KNMI voorspellen in Nederland een toename van extreem weer, zoals hevigere regenbuien, nattere winters, meer hittegolven en langere periodes van droogte. Zonder tijdig de juiste maatregelen te nemen, kunnen de effecten van klimaatverandering leiden tot onveilige situaties, gezondheidsklachten, schade aan natuur, materiële schade en hoge beheer- en onderhoudskosten.

Klimaatadaptatiestrategie "Groenblauw Losser"

De gemeente Losser wil zich voorbereiden op deze risico's en de omgeving hierop aanpassen. Dat gebeurt door middel van het vaststellen van de Klimaatadaptatiestrategie 2025-2030. De Klimaatadaptatiestrategie beschrijft hoe de gemeente zich wil voorbereiden op de risico's van klimaatverandering en de omgeving hierop wil aanpassen. Het doel is om in de periode tot 2050 te werken aan een gezonde, aantrekkelijke, veilige en dus klimaatbestendige woon- en leefomgeving. De strategie omvat concrete en meetbare doelstellingen voor de volgende klimaatthema's: groen en biodiversiteit, wateroverlast, hitte en droogte.

Door te werken met klimaatlabels, gerichte maatregelen te nemen en samen te werken met regionale partners, streeft de gemeente naar een duurzame en klimaatbestendige toekomst.

Naast de Klimaatadaptatiestrategie wordt ook het Water- en Rioleringsprogramma 2025-2030 aan u voorgelegd.

Water- en Rioleringsprogramma 2025-2030

Het WRP 2025-2030 van de gemeente Losser beschrijft het beleid en de planning voor de gemeentelijke watertaken, waaronder afvalwater, hemelwater en grondwater. Het programma vervangt het huidige Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) en is afgestemd op de Omgevingswet.

Het WRP geeft invulling aan het uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. Naast regulier onderhoud, reparaties en renovaties is eveneens voorzien in verbetermaatregelen (klimaatbestendige inrichting). Deze worden (mede) meegenomen in het Meerjaren-Investeringsprogramma (MIP).

De kosten en kostendekking van de uitvoering van de gemeentelijke watertaken zijn opgenomen in het kostendekkingsplan. Het kostendekkingsplan maakt onderdeel uit van het WRP. Het WRP vormt daarmee de basis van de financiële planning, inclusief het verloop van het tarief van de rioolheffing, over de periode 2025-2030. Ook geeft het WRP een doorkijk voor de lange termijn.

Het WRP biedt een duidelijke en samenhangende aanpak voor het beheer van de gemeentelijke watertaken, met als doel een duurzame en klimaatbestendige toekomst voor de gemeente Losser.

Beoogd effect

Het beoogde effect van de Klimaatadaptatiestrategie is om Losser in 2050 een gezonde, aantrekkelijke, veilige en klimaatbestendige woon- en leefomgeving te maken. Dit wordt bereikt door het implementeren van concrete en meetbare doelstellingen per klimaatthema en het uitvoeren van het bijbehorende programma.

Bij het vaststellen van het WRP 2025-2030 komen de geactualiseerde kredieten voor de komende planperiode beschikbaar, waarmee er in afstemming met het MIP verder gewerkt kan worden aan het uitvoeringsprogramma.

Argumenten

1.1. De gemeente moet klimaat robuust worden om voorbereid te zijn op de toekomst.

De Klimaatadaptatiestrategie moet er voor zorgen dat Losser in 2050 een gezonde, aantrekkelijke, veilige en klimaatbestendige woon- en leefomgeving wordt. Dit is essentieel voor de duurzaamheid en leefbaarheid van de gemeente op lange termijn.

1.2 Beter voorbereid op extreem weer in de toekomst

Het instemmen met de Klimaatadaptatiestrategie “Groenblauw” Losser, is essentieel voor het creëren van een veerkrachtige en groene gemeente. Deze strategie biedt een uitgebreide aanpak om de effecten van klimaatverandering, zoals hevige regenbuien, hittegolven en droogte, effectief aan te pakken. Door te investeren in groenblauwe structuren, zoals waterberging en vergroening van stedelijke gebieden, wordt de leefomgeving niet alleen aantrekkelijker, maar ook beter bestand tegen extreme weersomstandigheden

2.1 Het WRP 2025-2030 geeft invulling aan wet- en regelgeving en legt de kaders vast voor het beheer, onderhoud en vervanging van de waterketen.

Het WRP 2025-2030 omschrijft de functionele doelstellingen in de waterketen zoals volksgezondheid, droge voeten, leefomgeving en milieu en hoe de waterpartners zelf en in samenwerking met elkaar de activiteiten uitvoeren en met elkaar afstemmen. Deze doelen zijn kadervormend voor de invulling van het op orde hebben en houden van de onderdelen in de waterketen.

2.2 Het WRP 2025-2030 helpt om te sturen op financiën en planning.

De kosten en kostendekking van de uitvoering van de gemeentelijke watertaken zijn opgenomen in het kostendekkingsplan. Het WRP vormt daarmee de basis van de financiële planning, inclusief het verloop van het tarief van de rioolheffing, over de periode 2025-2030 en geeft een doorkijk voor de lange termijn. Het WRP helpt om te sturen op financiën en planning.

2.3 Onderhoud en vervanging worden geprioriteerd op basis van faalrisico

Het risicogestuurd beheer richt zich op het prioriteren van onderhoud en vervanging van riolen op basis van hun belang en de risico's van falen. Risicogestuurd beheer maakt gebruik van gewichtsfactoren om de impact van calamiteiten te beoordelen, schadepunten om de kwaliteit van riolen te meten, en een vernieuwings- en reparatieadvies om de benodigde werkzaamheden te plannen en te budgetteren. Met deze aanpak blijven de kosten beheersbaar en wordt de kwaliteit

van het rioolstelsel als geheel gewaarborgd. De invoering van risicogestuurd rioolbeheer draagt bij aan een efficiënter en effectiever beheer van de gemeentelijke rioleringsinfrastructuur.

Kanttelingen

1.1 De Implementatie van de Klimaatadaptatiestrategie is een geleidelijk proces.

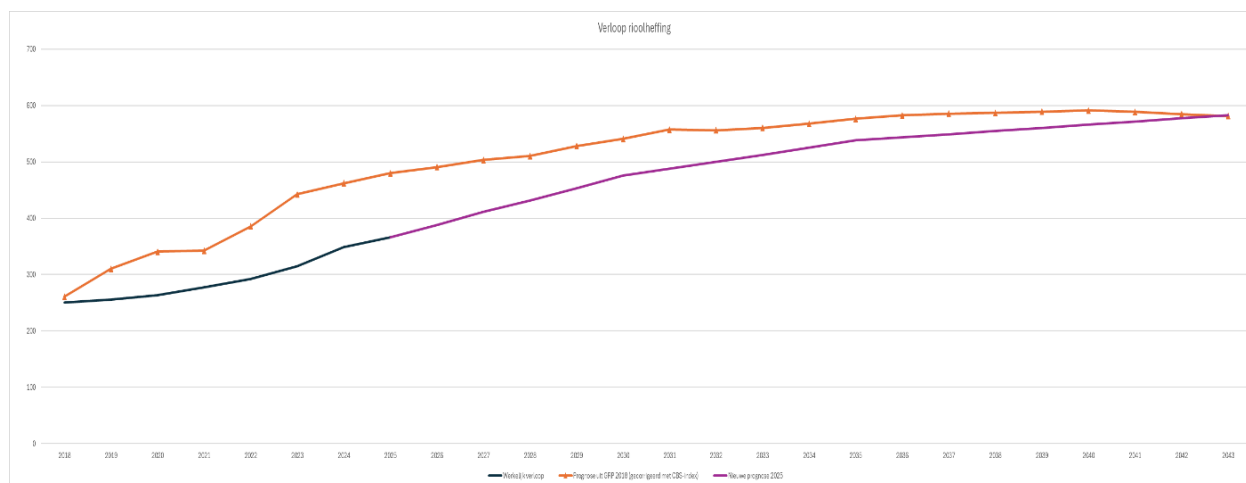
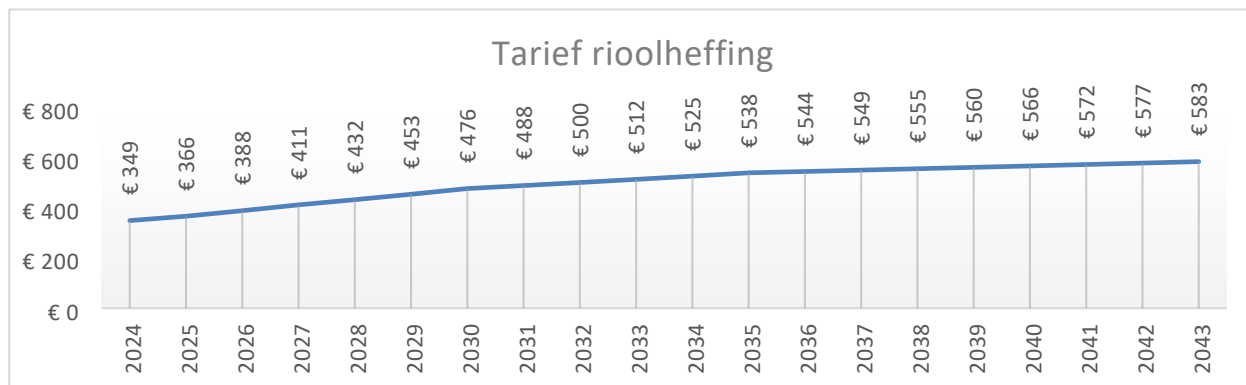
Het is belangrijk om te benadrukken dat de implementatie van de Klimaatadaptatiestrategie een geleidelijk proces is. De voorgestelde maatregelen en acties zijn gebaseerd op de huidige inzichten en beschikbare data, maar de dynamische aard van klimaatverandering vereist voortdurende monitoring en aanpassing. Het is cruciaal om flexibel te blijven en de strategie indien nodig bij te stellen op basis van nieuwe informatie en ervaringen. Daarnaast is het essentieel om de betrokkenheid van inwoners en regionale partners te waarborgen, zodat er een breed draagvlak ontstaat voor de voorgestelde maatregelen.

Financiële dekking van het voorstel

Alle kosten (exploitatie en investeringen) die gemoeid zijn met de gemeentelijke watertaken en de daar bij behorende klimaatmaatregelen zijn inzichtelijk gemaakt en ingebracht in het kostendekkingsplan van het WRP 2025-2030.

De basis van deze kosten wordt gevormd door de planning van de investeringen, de te verwachten exploitatielasten en – baten en de daarop gebaseerde bestuurlijke besluitvorming.

Vanwege toenemende lasten is het noodzakelijk om de tarieven de komende jaren jaarlijks te verhogen. Een prognose voor de tarieven opgenomen in de bijgevoegde grafiek.

Wanneer we deze nieuw berekende prognose voor de rioolheffing WRP 2025-2030 vergelijken met berekende prognose uit het vorige gemeentelijk rioleringsplan GRP2018 komen we op een vergelijkbaar niveau (een fractie lager). Dat de tarieven in het verleden minder hard gestegen zijn komt door lagere rente en minder uitgevoerde projecten dan gepland. De prognose van nu stijgt door meer klimaatmaatregelen en daalt iets vanwege door risicogestuurd rioolbeheer.

Participatie

Om te komen tot een breder gedragen klimaatadaptatiestrategie zijn klimaatdialogen gevoerd met regionale en lokale stakeholders voor de verschillende gemeentelijke opgaven: toekomstbestendig buitengebied, toekomstig wonen, werken en leven, en toekomstbestendig sociaal domein. Het doel van deze dialogen was om bewustwording te creëren over de urgentie en risico's van klimaatthema's en om samen oplossingen te vinden. Hierbij is gekeken naar raakvlakken en koppelkansen. Daarbij is ook gekeken naar de rolverdeling tussen de gemeente en de stakeholders.

De uitkomsten van de klimaatdialogen zijn meegenomen in de Klimaatadaptatiestrategie.

Er is voor gekozen om de klimaatdialogen eerst op strategisch niveau te voeren met professionele partijen. Pas na de besluitvorming zullen we bewoners betrekken (bewonersparticipatie), om de volgende redenen:

- De huidige fase richt zich op visie en strategie.
- Bewoners worden later actief betrokken bij de praktische invulling op wijk- en buurniveau.
- We willen voorkomen dat bewoners participatiemoetheid ervaren.

Daarnaast hebben er op 3 september 2024 en 28 januari 2025 oriënterende bijeenkomsten met de raads- en commissieleden plaatsgevonden.

- 3 september 2024: beeld geschetst van de klimaat opgave waar we voor staan inclusief de achtergronden van klimaatadaptatie. Breedte en reikwijdte van klimaatadaptatie is besproken en vervolgens is het plan en de richting bepaald voor het concreet maken van de klimaatadaptatiestrategie.
- 28 januari 2025: opbouw van de rioolheffing van het WRP 2025-2030 nader toegelicht. Waarbij ook een doorkijk van het verloop van de rioolheffing 2025-2044 is gegeven.

Na besluitvorming door het college over de Ontwerp-Klimaatadaptatiestrategie en het ontwerp Water- en Rioleringsprogramma 2025–2030 zijn deze documenten gedurende zes weken ter inzage gelegd (van 21 augustus tot en met 2 oktober). Gedurende deze periode zijn er geen zienswijzen ingediend.

Vervolg

Na vaststelling van de klimaatadaptatiestrategie en het Water- en Rioleringsprogramma 2025-2030 door uw raad, hebben deze plannen de status van vastgesteld beleid van de gemeente Losser op het gebied van klimaatadaptatie en de gemeentelijke watertaken.

Het uitvoeringsprogramma horende bij klimaatadaptatiestrategie volgt na vaststelling van de strategie in de gemeenteraad. Het uitvoeringsprogramma zal specifieke maatregelen en projecten bevatten met betrekking tot de onderwerpen: Klimaatadaptieve inrichting, voorbereid zijn op calamiteiten, het borgen van klimaatadaptief handelen en het monitoren van vooruitgang.

Bijlagen

Datum	Corsa doc. nr.	Omschrijving	Raad
26-6-2025	25.0010905	Klimaatadaptatiestrategie	Ja
26-6-2025	25.0010901	Water- en Rioleringsprogramma (WRP) 2025-2030	Ja

Het college van burgemeester en wethouders van Losser; 13 oktober 2025

secretaris,

drs. A. Oortgiesen

burgemeester,

J.B. Diepemaat